

**DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT***Kommunal- og moderniseringsministeren*

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1709-16

3. april 2020

Svar på spørsmål vedrørende Prop. 69 L (2019-2020) Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven, IKS-loven og partiloven (tiltak for å avhjelpe konsekvensene av covid-19)

Jeg viser til e-post 3. april 2020 fra Kommunal- og forvaltningskomiteen med spørsmål fra saksordfører Eirik Sivertsen til Prop. 69 L (2019–2020). I e-posten stilles følgende spørsmål:

Hvilke konkrete tilfeller/gitte eksempler/situasjoner mener statsråden at en eventuell delegering av myndighet til å inngå interkommunale samarbeid skal løse, også sett i lys av de lempninger som er gitt i muligheten til å avholde fjernmøter, skriftlig saksbehandling mv.?

Som representant Sivertsen viser til, er det allerede relevante mekanismer i kommuneloven som legger til rette for at et kommunestyre kan behandle saker, også i den pågående krisesituasjonen. Det er adgang til å avholde fjernmøter, treffe vedtak ved skriftlig saksbehandling og, hvis vilkårene om hastefullmakt etter § 11-8 er oppfylt, kan kommunestyret bestemme at formannskapet, kommunerådet, et utvalg eller ordføreren kan treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av et annet organ.

Det kan likevel være tilfeller hvor disse løsningene ikke er praktiske eller egnete for å treffe vedtak om inngåelse av *interkommunalt samarbeid*. For eksempel forutsetter gjennomføring av fjernmøter at alle medlemmene samles for drøfte en sak og treffe vedtak, og det er enklere å samle et formannskap enn et kommunestyre.

Det er som regel lite hensiktsmessig å skulle treffe vedtak om å inngå interkommunale samarbeid gjennom skriftlig saksbehandling. Skriftlig saksbehandling krever at alle kommunestyrets medlemmer slutter seg til forslaget til vedtak, og det er således ikke rom for

noen debatt av forslaget eller alternative forslag. Offentligheten blir også mindre opplyst om vedtak etter skriftlig saksbehandling, da det ikke er åpne møter som kunngjøres i forkant.

Departementets forslag innebærer at kommunestyret *kan* delegerer myndighet til å vedta inngåelse av interkommunale samarbeid til formannskapet. Beslutningen om det er ønskelig å delegerer myndighet, vil være opp til kommunestyret selv å vurdere. Forslaget innebærer ingen automatikk i at formannskapet kan treffe vedtak om å inngå interkommunalt samarbeid. Dersom kommunestyret selv ikke ser at det er behov for å gi formannskapet denne kompetansen, så behøver det ikke det.

Formannskapet kan i noen tilfeller treffe slike vedtak på grunnlag av hastefullmakt, forutsatt at kommunestyret allerede har delegert den typen myndighet og de øvrige vilkårene i kommuneloven § 11-8 er oppfylt. Det kan likevel oppstå situasjoner hvor det ikke haster så mye at vilkårene i § 11-8 er oppfylt, men hvor det like fullt vil være utfordrende å kalle sammen kommunestyret til et fjernmøte for å treffe det aktuelle vedtaket, og hvor skriftlig saksbehandling ikke lar seg gjennomføre.

Jeg er kjent med at mange kommunestyre nå har delegert svært omfattende myndighet til formannskapet. Det er viktig at slik delegering skjer på en korrekt måte, innenfor lovens rammer. Flere kommunestyre har besluttet å innstille sine aktiviteter for en viss periode framover i tid. I lys av den vanskelige og uoversiktlige situasjonen har enkelte kommuner vurdert det som nødvendig og ønskelig at formannskapet treffer nødvendige vedtak i tiden fremover. Det er enklere å samle formannskapet til et møte og det har demokratisk tyngde som representativt sammensatt organ.

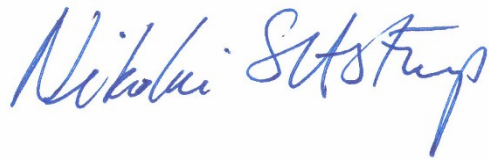
Forslaget til § 2 i den midlertidige loven vil gi kommunene en ytterligere beslutningsmekanisme. Forslaget er avgrenset til vedtak om inngå interkommunalt samarbeid. I proposisjonen er det understreket at det ikke er det ikke gitt en generell åpning til å delegerer myndighet som ligger i "kommunestyret selv" til formannskapet, og det er fremdeles en rekke andre viktige saker som kommunestyret fortsatt både skal og må behandle.

I den pågående krisesituasjonen kan interkommunalt samarbeid kan være helt avgjørende for at en kommune skal kunne levere samfunnskritiske tjenester til sine innbyggere. Vi bør legge til rette for at en kommune som blir rammet av sykdom eller omfattende karantene for sine ansatte, kan benytte effektive beslutningsprosesser for å inngå interkommunale samarbeid med nabokommuner eller eksisterende samarbeid, for eksempel om krisesenter, barnevern eller avfallshåndtering.

Fremfor at det skal bli diskusjoner i kommunestyrene om et vedtak om å inngå interkommunalt samarbeid haster tilstrekkelig, og om vilkårene for hastefullmakt for øvrig er oppfylt, bør kommunestyrene ha mulighet til å delegerer til formannskapet myndighet til å inngå interkommunalt samarbeid på en mer langsiktig basis innenfor kriseperioden. Dersom kommunestyret ønsker å delegerer denne myndigheten, vil det også bli mer forutsigbarhet i

den kommunale saksbehandlingen om hvem som kan treffe de aktuelle vedtakene i den videre kriseperioden. Avslutningsvis viser jeg til at forslaget er støttet av KS, noe som underbygger at det er ønskelig med en slik mulighet i kommunesektoren.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Nikolai Astrup". The signature is written in a cursive style with a large initial 'N'.

Nikolai Astrup